

Prebiehajúce IT projekty – čas na zmenu podmienok

V súčasnej ekonomickej situácii sú mnohé organizácie nútené znižovať náklady a optimalizovať podnikové procesy. Viaceré z nich, najmä tie veľké, analyzujú existujúce dodávateľské vzťahy v IT. Vidia tam priestor na znižovanie IT nákladov bez toho, aby sa podstatným spôsobom obmedzovali rozsah poskytovaných IT služieb alebo ich kvalita.

V závislosti na odvetví, do IT môže smerovať štvrtina až polovica všetkých režijných nákladov. Počas predchádzajúcich desiatich rokov náklady na rovnakú kvalitu služby v IT klesali medziročne o 3 – 5 % z dôvodu vyššej automatizácie a štandardizácie technológií. Ak v súčasnosti už prebiehajúci projekt mal dohodnuté obstarávacie podmienky napr. pred 18 mesiacmi, v súčasnosti vôbec nemusí

spĺňať aktuálne požiadavky a ani dosahovať aktuálne trhové parametre.

ZMENA POTRIEB A NÁKLADOV

Firmy, v ktorých IT zohráva rozhodujúcu úlohu, ako sú napríklad finančné inštitúcie, telekomunikační operátori atď., často majú až desiatky IT dodávateľov. Manažment rozsiahlych dodávateľských vzťahov je komplikovaný

Peter Manda
Nezávislý IT konzultant

peter.manda@fidecon.sk

a teda aj nákladný. V takýchto prípadoch je možné dosiahnuť úspory znížením počtu dodávateľov tak, že sa vyberie jeden alebo

Päť najväčších mýtov o zmenách v prebiehajúcich projektoch:

1. Požiadavka na zmeny porušuje existujúcu zmluvu

- Zmluvy vo väčšine veľkých projektov obsahujú klauzuly upravujúce podmienky na zmeny v projekte

2. Požiadavka na zmeny znamená, že pôvodne dohodnuté podmienky boli zlé

- Vo väčšine projektov dochádza k zmenám počas realizácie, nakoľko sa menia externé podmienky projektu

3. Požiadavka na zmeny ohrozuje vzťah zákazník – dodávateľ

- Takéto zmeny tento vzťah skôr upevnia

4. Požiadavka na zmeny znamená zúženie rozsahu dodávky a zníženie cien

- Výkonnosť a kvalita projektu po zmenách typicky vzrastie

5. Dodávateľia sa vyhýbajú požiadavkám na zmenu

- Takéto požiadavky sú pre dodávateľov jednou z najlepších príležitostí dozvedieť sa o najnovších potrebách zákazníka

dvaja primárni dodávateľia, ktorí koordinujú väčšinu obstarávaných dodávok a služieb. Aj pre organizácie, ktoré majú dohodnuté podmienky so svojimi primárnymi dodávateľmi už z obdobia spred viac ako roka je teraz ten správny čas na zmenu podmienok.

Dobрым príkladom častých zmien podmienok projektov počas ich realizácie sú IT outsourcingové projekty. Až 80 % projektov počas ich trvania má nanovo dohodnuté podmienky a až 15 % z nich má nanovo dohodnuté podmienky už počas prvého roku. Zmeny podmienok sa týkajú prakticky všetkých oblastí – cenové modely, objemy, úrovne služieb ako aj systémová architektúra.

Viaceré dlhotrvajúce projekty väčšieho rozsahu majú už od začiatku dohodnuté pravidlá, podľa ktorých je možné zmeniť ich parametre. Z právneho pohľadu majú takéto projekty ustanovenia, ktoré sú viazané na rôzne zmeny inter-

ných alebo externých podmienok v biznis prostredí alebo na zmeny vybraných benchmarkov.

Ale aj v prípade, že zmluvy takéto klauzuly neobsahujú, sú dodávateľia projektov často otvorení pristúpiť na diskusie o zmenách podmienok. Dodávateľia vnímajú takéto momenty ako príležitosť na upevnenie svojho postavenia, ako aj na možnosť rozšírenia svojich dodávok.

HĽADANIE „WIN-WIN“

Najčastejším dôvodom na zmenu už prebiehajúcich projektov je zníženie nákladov. Existujú však nejaké právne obmedzenia alebo dôsledky, ak zákazník otvorí diskusiu o zmene podmienok takýchto projektov? Alebo znamená to ohrozenie dobrých vzťahov s dodávateľom? Odpoveď znie nie.

V skutočnosti niekedy rozhovory o zmenách v projektoch, ktoré prinášajú väčšiu hodnotu

zákazníkovi iniciujú aj sami dodávateľia. Vidia v tom potenciál na udržanie a upevnenie partnerského vzťahu so zákazníkom. A teda aj príležitosť realizovať ďalšie dodávky v budúcnosti.

Zatiaľ čo mnohí vnímajú diskusiu o zmene podmienok už prebiehajúcich projektov ako krajné riešenie, ktoré vyhróti vzťah medzi zákazníkom a dodávateľom, je vidno, že to tak vôbec nemusí byť. Nie je to tak najmä v prípadoch, keď dodávateľ vníma takúto diskusiu ako kolaboratívne úsilie oboch strán.

Niektoré výhody plynúce zo zmien v prebiehajúcich projektoch:

- **Spoločná investícia:** Dohody, v ktorých zákazník aj dodávateľ investujú spoločne do nových technológií a inovácií pomáhajú obojstranným stranám zvýšiť hodnotu a efektívnosť.
- **Spoločne zdieľané výhody:** Dodávateľ má príležitosť znížiť svoje náklady, zákazník získava podiel na týchto úsporách.
- **Procesné vylepšenia v outsourcingových projektoch:** Identifikované vylepšenia môžu znížiť náklady dodávateľa a zákazník zároveň získava kvalitnejšiu službu.
- **Automatizácia:** Aplikovanie technologických novinek v oblasti virtualizácie serverov, networkingu, workflow, počítačovej podpory, e-learningu, self-service a novej funkcionality systémov môže prispieť k zvýšeniu efektivity.

Hľadanie „win-win“ situácie znamená pre zákazníka vytvorenie si predstavy o tom, čo je možné a rozumné vo vzťahu s dodávateľom dosiahnuť a konštruktívnym spôsobom s ním tieto predstavy zdieľať. Efektívne zmeny podmienok v takýchto projektoch znamenajú dosiahnutie vyváženého stavu vo výhodách pre obidve strany. Zákazník si môže odniesť zvýšenie hodnoty projektu pri znížení celkových nákladov, dodávateľ zväčšenie objemu dodávok a upevnenie si pozície do budúcnosti.

Pri zmenách podmienok prebiehajúcich projektov je dobré dodržiavať tieto tri princípy:

1. **Analyzovať situáciu.** Pred začatím rozhovorov si musí každá zo strán zadefinovať ciele, ktoré chce dosiahnuť. Taktiež

je potrebné, aby zákazník mal predstavu o prínosoch pre dodávateľa a dodávateľ mal predstavu o tom, čo zákazník môže či chce dosiahnuť.

2. **Poznať možné alternatívy.** Analyzovať alternatívy a definovať ich možné dôsledky. Pred vyjednávaním mať vytvorenú predstavu o finančných dopadoch jednotlivých alternatív a realistickú predstavu o dopadoch na vzťah obidvoch strán.
3. **Mať pripravenú vyjednávaciu stratégiu.** Počas rozhovorov vždy vznikajú kritické chvíle. Zvládnutie práve týchto situácií je kľúčom k úspešnému dosiahnutiu novej dohody, ktorá obidvom stranám prinesie pridanú hodnotu v nasledujúcom období.

Ak sa počas rozhovorov tieto princípy dodržiavajú, je dosiahnutie vzájomnej dohody pravdepodobnejšie a jednoduchšie. Následne je potrebné definovať podporné procesy a časové následnosti a všetky dosiahnuté dohody zahrnúť do zmluvných dodatkov, prípadne do projektovej dokumentácie.

Zaostrite na inovácie

Riešenia pre lepší biznis

DATALAN
IToptimization

Šetrí náklady na IT infraštruktúru

DATALAN
BPMsolutions

Zjednodušujú procesy a spoluprácu

DATALAN
ECMsolutions

Zefektívňujú prácu s dokumentami

www.datalan.sk

DATALAN, a. s., Galvaniho 15/C, 82104 Bratislava, Tel.: +421 2 502 577 77, Fax: +421 2 502 577 00, e-mail: info@datalan.sk